

VARA KOMMUN

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN

Verksamhets- berättelse 2015

Folkhälsorådet Vara

Antagen av Folkhälsorådet 2016-02-11

Av HSNÖ

Av KS

Inledning

En god folkhälsa är en angelägenhet för såväl den enskilda individen som för samhället. Invånarnas hälsa såväl den psykiska som den fysiska är en förutsättning för hållbar utveckling och tillväxt. För individen är en god hälsa ett av de viktigaste värdena i livet.

Hälsan bland Vara kommuns invånare ska förbättras

Ovanstående inriktningsmål, skall uppnås genom det kommunövergripande sektorsprogrammet som gäller för alla nämnders verksamhet. Folkhälsa är ett av programmets fem områden. De effektmål som mättes år 2015 var:

- Öka kunskaperna hos unga om drogers inverkan på hälsan
- Arbeta för en positiv sjukförsäkringsutveckling
- Stärka äldresäkerhetstänkandet bland befolkningen

Organisation

Folkhälsorådet är ett samverkansorgan mellan Vara kommun och Västra Götalandsregionen med syfte att initiera, utveckla och samordna resurser för hälsofrämjande och förebyggande arbete. Vardera part avsätter årligen 15 kr per invånare till en folkhälsobudget vilket totalt innebär 472 000 kr.

Politiker

Irene Karlsson (C)	Bildningsnämnden Vara kommun, ordförande
Elof Jonsson (C)	Kommunstyrelsen Vara kommun
Agneta Edvardsson (M)	Socialnämnden Vara kommun
Peter Persson (S)	Miljö- och byggnadsnämnden Vara kommun
Dan Hovskär (KD)	Hälso- och sjukvårdsnämnden, vice ordf.
Emma Larsson (S)	Hälso- och sjukvårdsnämnden

Tjänstemän

Elisabeth Svenander	biträdande verksamhetschef Vårdcentralen
Camilla Haraldsson	Klinikchef Folktandvården (from 1 maj)
Malin Andersson	Kvalitetschef, t.o.m. 1 mars
Emma Hevelius	Folkhälsoplanerare

Prioriterade målområden

Goda livsvillkor:

Torsbo- ut och in

Under året har utemiljöerna kring Torsbo fritidsgård arbetats med i syfte att förvandla dem till en jämställd plats ”Torsbo ut och in” Boverket och Vara kommun har bidragit med ekonomiskt stöd i syfte att skapa en jämställd utemiljö för barn och unga i Vara.

Vedums nolltoleransgrupp

Ett skolgårdsprojekt har startat i syfte att förbättra skolgården i Vedum. Föreläsning/inspiration av en miljöpsykolog för personal har skett och en landskapsarkitekt har anlåtats. Skolgården beräknas vara färdigställd under 2016.

Utomhuspedagogik

Förskolan GP-byn har varit på studiebesök och tittat på hur förskolor jobbar med naturpedagogik samt köpt in experiment/naturlådor med material till att använda både ute och inne.

Tidiga Insatser

Arbetet med tidiga insatser (sociala investeringar) på förskolan genom sociala team pågår i Vara. Under 2015 har insatser till familjer skett samt handledning och utbildning till personal. Utvärdering sker i mars 2016.

Bättre studieresultat

Ett projekt har startat igång på Arentorpsskola i samverkan med Högskolan i Skövde. Syftet är att öka motivationen hos elever och föräldrar att förbättra studieresultaten hos eleverna

Interaktiv Informationstavla

Informationstavlan sattes upp i maj på ett äldreboende i Kvänum. Tavlan syftar till att öka de boendenas insyn och delaktighet i olika aktiviteter samt kunna få en överblick över händelser och tider. Skärmen är en pekskärm och är även till för personal och anhöriga.

Allas lika värde

Mångfaldsföreläsningar genomfördes i samverkan med Kultur Vara för allmänheten under hösten. Sju stycken föreläsningar genomfördes, med teman inom mångfald, social hållbarhet och allas lika värde.

Säkerhet/Slättatorsdag

En kväll med information om säkerhet inne och ute genomfördes 4 december för allmänheten på biblioteket i Vara. Information och provning av halkskydd, cykelsäkerhet, medverkan av konsumentvägledare och civilförsvarsförbundet. Reflexer och informationsmaterial om säkerhet och fixartjänst för de över 65 år.

Social hållbarhet- utbildning i folkhälsoarbete

En utbildningsdag om social hållbarhet genomfördes för alla Skaraborgs folkhälsoråd den 17 april på Sötåsen i Töreboda.

Folkhälsopriset

Folkhälsopriset 2015 vanns av Anna-Lena Andersson och delades ut på jordgubbens dag den 27 juni på torget i Vara. Motivering: ”Genom sin outsinliga energi och sin inspirerande utstrålning har Anna-Lena genom körsång, både för deltagare och åhörare i alla åldrar, bidragit till en ökad hälsa hos invånarna i Vara kommun. Hon har utmanat sina sångare att nå nya höjder och genom egna arrangemang fått hela Sverige att njuta. Hon är kantor och körledare i Vedums församling och Vara pastorat, konstnärlig ledare och initiativtagare till ”från Pärleport till Rock’ n ’Roll”. Anna- Lena har satt upp shower sedan 2010, den ena succén efter den andra”

Säker och trygg förening

Under år 2015 fanns det 5 certifierade föreningar; Levenebygdens Ridklubb, Stora Levene Scoutkår, Varaslättens Buggare, Norra Vånga Excelsiorförening ”Hembygden” och Varabygdens Simsällskap. Dokumentet ”Säker & Trygg skrevs om och hemsidan aktualiserades.

Hälsofrämjande livsmiljöer och levnadsvanor

Temadag kring funktionshinder

På Önums friskola genomfördes en dag kring likabehandling och funktionshinder. Västergötlands handikappidrottsförbund var på plats och eleverna fick föreläsningar och ”prova på” aktiviteter för en ökad förståelse.

Samarbetsdag

Västra Parkskolan genomfördes en samarbetsdag i Ryda, med åldersblandade aktiviteter för eleverna.

Fysisk aktivitet till Nordens ark

Fritidshemsbarnen i Larv fick under våren gå en slinga och räkna ”streck” för att sedan som belöning åka på studieresa till Nordens Ark

Ungdomsprojektet

Ungdomsprojektet har under året fortlöpt på både Allé- och Nästegårdsskolan. Ungdomsprojektets målsättning är att kamratstödarna ska finnas som stöd till eleverna på högstadieskolorna och de verkar mot droger, mobbing och rasism och bidrar till en meningsfull fritid för eleverna.

Idrott för alla

Under 2015 genomfördes ett integrationsprojekt för att inkludera nyanlända killar i det lokala fotbollslaget.

Besök på Ungdomsmottagningen

Elever i årskurs 8 från Kvänum fick möjlighet att besöka Ungdomsmottagningen i Vara under hösten.

Må-bra vecka

Tråvads skola genomförde en må-bra vecka med eleverna som innefattade massage, gympa, bra mellanmål, fotbad, musik med mera.

Sommarverksamhet

Aktiviteter har erbjudits under en grupp tjejer under fyra veckor på sommarlovet som behövde en meningsfull fritid. Syftet var också att minska risken för utanförskap och skapa sociala relationer.

Mindfulnesskurs

I januari fick 10 tjejer från gymnasiet tillfälle att gå en mindfulnesskurs, i syfte att lära sig stresshantering

Tjejer på Arenan

I samverkan med SISU och Vara folkhögskola genomfördes en två-dagars ledarskapsutbildning för tjejer ” Tjejer på Arenan”. Temat var ledarskap, jämställdhet, idrott, självförsvar, kost och motion.

Kurs i Hälsofrämjande arbete

Vid tre tillfällen under hösten har en kurs i hälsofrämjande arbete genomförts i Vara. Kursledare var Mia Börjesson och inriktningen på kursen var att arbeta med tjejgrupper och stärka dem. 25 personer från elevhälsa och socialförvaltning har deltagit.

Frukostprojekt Nästegårdsskolan

Resultatet av frukostprojektet har lett till att eleverna som fått frukost bland annat upplevt sig piggare, mer koncentrerade, mindre irriterade, orkat mer under dagen och fått i sig tillräckligt med energi.

Tjejgrupper och killgrupper

Fritidsgårdarna i Vara och Kvänum har under året haft tjej- och killgrupper som syftar till att öka den sociala samvaro och genomföra olika aktiviteter.

Dag för tjejer åk 8

En heldag för tjejer i åk 8 på Alléskolan genomfördes den 2 februari. Syftet var att öka tjejernas självförtroende. Dagen innehöll föreläsning, självförsvarskurs och smykestillverkning.

Matlagningstillfälle för nyblivna föräldrar

I maj genomfördes ett matlagningstillfälle för nyblivna föräldrar och deras bebisar, med syfte att lära sig laga bra och enkel mat till både vuxna och barn.

Rätt Rätt

Samverkan mellan flera aktörer har resulterat i projektet Rätt Rätt som bland annat innebär kostrådgivning och utbildningar för idrottsklubbar, personal och allmänheten och genomförs i butik. Satsningen startade igång i september och pågår 2015-2016.

Fri Lek

Under fem veckor i början av 2015 genomfördes projektet Fri lek. Samverkan skedde med elevhälsan, SISU och Vara Folkhögskola. Elever på fritidsledarprogrammet fick på tre skolor leda aktiviteter för barnen i syfte att öka den fysiska aktivitetet och få fler barn att intressera sig för idrott.

Skolmatsakademien

Vara kommun har under året deltagit i skolmatsakademien.

Alkohol, narkotika, dopning och tobak

- **Tobaksfria elever**

Brett tobaksförebyggande arbete skall ske i samverkan, och alla elever på högstadieskolorna erbjuds att teckna ett tobakskontrakt.

Uppföljning**Alléskolan**

Åk 7, 120 av 120 skrev på, 2 bröt	118 fick premier
Åk 8, 86 av 95 skrev på, 4 bröt	82 fick premier
Åk 9, 114 av 127 skrev på, 4 bröt	110 fick premier
Särskolan Parkskolan, 10 av 10 skrev på, 0 bröt	10 fick premier

Nästegårdsskolan

Åk 7, 53 av 53 skrev på, 0 bröt	53 fick premie
Åk 8, 44 av 44 skrev på, 0 bröt	44 fick premie
Åk 9, 36 av 36 skrev på, 2 bröt	34 fick premie
Förberedelseklass, 11 av 11 skrev på, 0 bröt	11 fick premier

- **Insatser mot droger**

Insatser och information för att motverka bruket av alkohol och andra droger i Vara kommun enligt det drogpolitiska programmet antaget juni 2014 samt tillhörande handlingsplan, antagen oktober 2015.

Våra barn går inte i repris

Den 23 april genomfördes en föreläsningkväll om droger för alla elever i åk 9 i Vara, samt deras målsmän. Detta var det 12:e året i rad arrangemanget genomfördes.

Dopningsfritt Skaraborg

Tre anläggningar i Vara är med i samarbetet kring Dopningsfritt Skaraborg; Aktiv Vara, Actic Vara samt Vara Träningscenter.

Utbildning om Cannabis och Spice

En stor del av personalen inom socialtjänsten i Vara deltog vid ett utbildningstillfälle i Skövde i maj om Cannabis och Spice.

Prague games

Vara IBK genomförde en resa till Prag för att tävla i Innebandy. Syftet var även att stärka laget och varje individ samt få en god sammanhållning. På resan fick laget arbeta med material kring alkohol och attityder.

Effekt/ÖPP

På föräldramötena på Alléskolan (åk 7-9) och på Nästegårdsskolan har man genomfört Effekt (f.d ÖPP)- en metod som ska få föräldrar att sätta gemensamma gränser kring alkohol.

Studentrapport

En uppsats genomfördes av tre studenter från Högskolan Väst, med tema: Rökvanor hos ungdomar i Vara kommun.

Musik mot Narkotika

En konsert, med titel Musik mot Narkotika genomfördes den 21 maj. Cirka 200 personer kom och lyssnade. Deltagare var bland annat folkhögskolans elever, gymnasieelever samt allmänheten.

Anti Langningskampanj

Inför skolavslutningen genomfördes kampanjen ”Tänk om”. Utanför affärer och systembolag delade föreningar (VaraBygdens ss, IBK Vara och Vedums Scouter i Vara) ut informationsfoldrar. Brev till målsmän för elever i åk 7-9 om att inte låna sändes ut. Information i tidningar och på hemsida.

Brottsförebyggande rådet-

Brottsförebyggande rådet har sammanträtt vid fyra tillfällen under 2015 i syfte att samverka kring att förebygga brott och droger samt öka tryggheten i kommunen.

Tätortsvandringar

Tätortsvandringar genomfördes i Varas samtliga tio ”orter” under mars månad, i syfte att stärka tryggheten och trafiksäkerheten.

Avslutningscykling

Alléskolans elever fick frukost i samband med avslutningscyklingen.

Föreläsning medberoende

Anhörigstodet i Vara anordnade en föreläsning för allmänheten i oktober om missbruk och medberoende. Föreläsningen var välbesökt.

Kostnader 2015

Verksamhet	Budgeterat	Förbrukat
Goda livsvillkor	200 000	115 896
Hälsofrämjande livsmiljöer och levnadsvanor	75 000	165634
Alkohol, narkotika, dopning och tobak, mål 11	150 000	146 104
Övrigt	47 000	19 856
Summa	472 000	447 490

Årets överskott uppgick till 24 510 kronor. Överskottet fördelades mellan Vara kommun och ÖHSN enligt anvisningar. Överskottet beror bland annat på beviljade medel till insatser som inte genomförts under året, samt att några av 2015-års projekt istället genomförs under kommande budgetår.